

Nick Bakalar – Richard Balkin

II. JÁNOS PÁL BÖLCSESSÉGEI

*A pápa az élet alapvető
kérdéseiről*

lazi
KÖNYVKIADÓ
Szeged

MODERN LELKISÉG

II. János Pál pápa a keresztényeket lelki életük megújítására szólította fel. A pápa szerint, ahogy a testnek szüksége van földi táplálékra ahhoz, hogy erősödni tudjon, úgy a léleknek is innia kell az evangélium életadó vizéből. Csak akkor élhet teljesen mondható életet valaki, ha testi igényei mellett a lelkieket is kielégíti.

A modern lelkiség mozgalmaiban II. János Pál pápa felismerte a vallásos érzület ébredésének értékeit. Ezek a mozgalmak többek között mélyebb tiszteletre buzdítanak bolygónk iránt, és meghaladják a vallás pusztán racionális formáit. Felébresztik a képzeletet és a vallásos érzékenységet, amelyeket maga alá temetett a modern materializmus és a szekularizáció. Am ezzel együtt a pápa egyértelműen elvetette a lelkiségnek azokat a modern formáit is, amelyek ellentétesek az Evangélium üzenetével, és inkább csak összezavarják, mintsem tisztázzák az emberek kapcsolatát Istennel.

II. János Pál különösen erősen hangsúlyozta az áldozás és gyónás szentségének központi szerepét. A keresztények Istennek az emberiség iránti szeretete mellett az eucharisztikus étkezésben tesznek tanúbizonyságot, és Isten kegyelmét a gyónás

szensségében kapják meg. A szentségekben való részesülésen keresztül a mai keresztények mélyebb lelki valóságokat élnek át.

A technológiai fejlődés rohanásában az emberek elidegenedtek egymástól. Ennek következményeként fordulnak új lelki mozgalmak felé, amelyek hídként tűnnek fel számukra az emberek közötti szakadék felett. Bár II. János Pál pápa szerint az Egyház tanulhat a különféle kortárs spirituális mozgalmaktól, rendíthetetlenül tartotta magát az elmúlt kétezer év keresztény hagyományaihoz. A modern világban a keresztények új, komplex igények kihívásaival néznek szembe, míg ezzel párhuzamosan szilárdan tartják magukat bibliai örökségükhöz.

Ha a személyek és a közösségek nem látják szilárdan biztosítottak az erkölcsi, kulturális és lelki követelményeket, amelyek az ember méltóságából fakadnak, és amelyek az egyes közösségek, elsősorban a család és a vallási közösségek sajátjai, akkor minden egyéb – a javakhoz való hozzájutás, a mindennapi élet könnyítését szolgáló technikai vívmányok bősége, az anyagi jólét bizonyos szintje – először elégtelennek, majd a végén megvetendőnek bizonyul.

ENCIKLIKA A SZOCIÁLIS KÉRDÉSRŐL
(*Sollicitudo rei socialis*), 1987

Pusztán a gazdasági fejlődés nem képes felszabadítani az embert – épp ellenkezőleg, még inkább szolgásgábasztíthatja. Az a fejlődés, amely nem foglalja magába az ember *kulturális, természetfeletti és vallási dimenzióját*, sőt még ezeknek a dimenzióknak a létezését sem ismeri el, és nem ezekhez alakítja törekvéseit és prioritásait, *még kevésbé* járul hozzá az ember valódi felszabadításához. Az emberek csakis akkor teljesen szabadok, ha eljutnak *önmagukhoz*, jogaik és kötelességeik teljes birtokában. Ugyanez mondható el a közösségekről is.

ENCIKLIKA A SZOCIÁLIS KÉRDÉSRŐL
(*Sollicitudo rei socialis*), 1987

A növekvő vallási közöny az Isten és az Ő szent mivolta iránti érzék elvesztéséhez vezet, amely azonos a szentség, a misztérium és a csoda iránti érzék elvesztésével. Ezek

az emberi hajlamok teszik lehetővé az egyén számára a párbeszédet és találkozást Istennel. Az efféle közöny szinte elkerülhetetlenül hamis erkölcsi autonómiához és szekularizált életmódhoz vezet, amely kizárja Istent. Az Isten iránti érzék elvesztését a bűn érzékelésének elvesztése követi, amely az egyén morális tudatában gyökerezik. Ez a megtérés egyik fő akadály.

LINEAMENTA AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK PÜSPÖKI KARA
SZINÓDUSÁHOZ, 1996. szeptember 18.

Egy olyan világban, amelyet elárasztanak a minden rendű és rangú audiovizuális üzenetek, szükség van a csend szigeteire, ahol Isten hallatni tudja hangját, és a lélek megérteni és befogadni képes az Ő szavait. Erre tanítanak titeket a szentek és boldogok tündökletes példái, akik imádsággal teli életük emlékezetével dicsőítik Istent, és a mártírok példája, akik szeretetből életük teljes ajándékának „elcsendesítését” választották, válaszul Istennek az Igében és az eucharishtiában érzékelhető szeretetére.

BESZÉD AZ ISENTISZTELET KONGREGÁCIÓJÁHOZ,
1996. május 3.

Sok ember van ma, aki tanácstalanul teszi fel a kérdést: „Mi a lényege az Istennek szentelt életnek?” Miért kötelezzék el magukat erre az életformára, ha egyszer a jólét-konyság és az evangelizálás területén oly sok szükség-helyzet mutatkozik, amelyekben cselekedni lehet úgy is, ha nem szenteli magát valaki Istennek? Vajon az Istennek szentelt élet nem „elvesztegetése-e” az emberi erőnek, melyet sokkal hatékonyabban is ki lehetne használni egy nagyobb jó, az emberiség és az Egyház javára?... Ami az emberek szemében az erők elvesztegetésének tűnik, az annak, akit szíve legmélyén érintett meg az Úr szépsége és jósága, ez világos válasz a szeretetre, a hála kifejezése

azért, hogy egészen különleges módon ismerheti meg a Fiút, és részesedhet az ő isteni küldetésében ezen a világon.

APOSTOLI BUZDÍTÁS AZ ISTENNEK SZENTELT ÉLETRŐL
(*Vita consecrata*), 1996

A nagybőjt tehát gondviselészerű lehetőség, hogy megtörténjen a lelki elszakadás a javaktól, és ezáltal teljes valónkkal nyílhassunk meg Isten felé. Mint keresztényeknek, egész életünket Felé kell irányítanunk, mert tudjuk, hogy ez a világ nem állandó lakhelyünk: „a mi hazánk azonban a mennyben van”. (Fil 3:20) A nagybőjt végén, a húsvét misztériumának ünneplésében bizonyosodik be, hogy a nagybőjt alatt megtett út a csúcspontját önmagunknak az Atya iránti szabad és szeretetteljes odaadásában éri el. Ezen az úton elindulva tanulják meg Krisztus tanítványai, hogyan emelkedjenek felül önmagukon és saját önző érdekeiken ahhoz, hogy szeretetben tudjanak találkozni testvéreikkel.

NAGYBŐJTI ÜZENET, 1996

Nem árt felidézni, hogy egy modern állam nem teheti politikai utasítássá sem az ateizmust, sem a vallást. A fanatizmus és szekularizmus szélsőségeitől mentesen az államnak a kiegyensúlyozott társadalmi környezet és egy olyan törvényi keret megteremtését kell ösztönöznie, amely lehetővé teszi minden ember és felekezet számára, hogy szabadon gyakorolhassa vallását, hogy azt a közélet minden területén kifejezésre juttathassa, és hogy megfelelő eszközöket és teret kapjon ahhoz, hogy saját lelki, erkölcsi és polgári gazdagságát a nemzet javára tudja fordítani.

A SZABADSÁG ÉS A SZOLIDARITÁS DOKTRÍNÁJA –
Homília a havannai Forradalom terén tartott
szentmisén, 1998. január 25.

